

32006D0977

30.12.2006

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 400/434

**DECIZIA CONSILIULUI
din 19 decembrie 2006**

**privind programul specific de pus în aplicare, prin acțiuni directe, de către Centrul Comun de Cercetare
în temeiul celui de Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom)
pentru activități de cercetare și de formare în domeniul nuclear (2007-2011)**

(2006/977/Euratom)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 7,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

după consultarea Comitetului științific și tehnic și a consiliului de administrație al Centrului Comun de Cercetare,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 7 din tratat, Decizia 2006/970/Euratom a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice pentru activitățile de cercetare și de formare în domeniul nuclear (2007-2011) ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul-cadru”) trebuie pusă în aplicare prin programe specifice care precizează normele de aplicare, stabilesc durata și prevăd mijloacele considerate necesare.
- (2) Centrul Comun de Cercetare, denumit în continuare „CCC”, ar trebui să pună în aplicare activitățile de cercetare și de formare desfășurate prin așa-numitele acțiuni directe în conformitate cu un program specific al CCC de punere în aplicare a programului-cadru Euratom.
- (3) În scopul îndeplinirii misiunii sale, CCC ar trebui să furnizeze un sprijin științific și tehnic orientat spre utilizator în procesul de elaborare a politicilor UE, facilitând punerea în aplicare și monitorizarea politicilor existente și reacționând la noile solicitări. Pentru a-și îndeplini misiunea, CCC ar trebui să desfășoare o cercetare de cea mai înaltă calitate comparabilă pe plan european, în special prin menținerea propriului nivel de excelență științifică.
- (4) La punerea în aplicare a prezentului program științific, ar trebui favorizată mobilitatea și formarea cercetătorilor, precum și inovarea, în cadrul Comunității. În special, CCC ar trebui să întreprindă acțiuni de formare corespunzătoare în domeniul siguranței și al securității nucleare.

(5) Prezentul program specific ar trebui pus în aplicare într-un mod flexibil, eficient și transparent, ținând seama de nevoile relevante ale utilizatorilor CCC-ului și de politicile comunitare, precum și respectând obiectivul de a proteja interesele financiare ale Comunității. Activitățile de cercetare desfășurate în cadrul programului ar trebui, după caz, să fie adaptate în funcție de aceste nevoi și de progresele științifice și tehnologice, precum și să urmărească excelența științifică.

(6) Regulile de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților și cele de difuzare a rezultatelor cercetării, în cazul programului-cadru CE (denumite în continuare „reguli de participare și de difuzare”), care se raportează la acțiunile directe ar trebui, de asemenea, să se aplice activităților de cercetare-dezvoltare desfășurate în cadrul prezentului program specific.

(7) În scopul punerii în aplicare a prezentului program, pe lângă cooperarea reglementată de Acordul privind Spațiul Economic European sau de un acord de asociere, poate fi oportună angajarea în activități de cooperare internațională cu țările terțe și organizațiile internaționale, în special pe baza articolului 2 litera (h) și a articolelor 101 și 102 din tratat.

(8) În contextul extinderii și al activităților de integrare, CCC urmărește promovarea integrării organizațiilor și cercetătorilor din noile state membre în activitățile sale, în special, privind punerea în aplicare a componentelor științifice și tehnologice ale *acquis*-ului comunitar, precum și consolidarea cooperării cu organizațiile și cercetătorii din statele în curs de aderare și statele candidate. Se prevede, de asemenea, o deschidere progresivă spre țările vecine, în special privind temele prioritare ale politicii europene de vecinătate.

(9) Activitățile de cercetare desfășurate în cadrul prezentului program specific ar trebui să respecte principiile etice fundamentale, inclusiv cele enunțate în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

(10) CCC ar trebui să asigure în continuare resurse suplimentare prin activități competitive; acestea cuprind participarea la acțiuni indirecte ale programului-cadru, activități ce implică terți, precum și, într-o măsură mai mică, exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală.

(11) Ar trebui să se asigure buna gestionare financiară a programului-cadru și punerea în aplicare a acestuia în modul cel mai eficient și mai ușor de utilizat posibil, garantând totodată certitudinea juridică și accesibilitatea

⁽¹⁾ Avizul prezentat la 30 noiembrie 2006 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ JO C 185, 8.8.2006, p. 10.

⁽³⁾ JO L 400, 30.12.2006, p. 60. Decizie astfel cum a fost rectificată la p. 21 din prezentul Jurnal Oficial.

programului pentru toți participanții, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽¹⁾ și Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei ⁽²⁾ de stabilire a normelor de aplicare a respectivului regulament financiar și modificările ulterioare ale acestuia.

- (12) Ar trebui să fie luate măsuri corespunzătoare — proporționale cu interesele financiare ale Comunităților Europene — pentru a monitoriza atât eficacitatea sprijinului financiar acordat, cât și eficacitatea utilizării acestor fonduri în scopul de a preveni abaterile și fraudă și ar trebui să se ia măsurile necesare pentru a recupera fondurile pierdute, plătite eronat sau utilizate incorect în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene ⁽³⁾, Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri ⁽⁴⁾ și Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) ⁽⁵⁾.
- (13) Comisia ar trebui să aranjeze, în timp util, efectuarea unei evaluări independente a acțiunilor întreprinse în domeniile reglementate de prezentul program,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Programul specific privind acțiunile directe referitoare la activitățile de cercetare și de formare care urmează să fie desfășurate de Centrul Comun de Cercetare, denumit în continuare „program specific”, este adoptat pentru perioada de la 1 ianuarie 2007 până la 31 decembrie 2011.

Articolul 2

Programul specific stabilește activitățile Centrului Comun de Cercetare în domeniul nuclear, sprijinind toate acțiunile de cercetare desfășurate în cooperare transnațională în următoarele domenii tematice:

- (a) gestionarea deșeurilor nucleare, impactul asupra mediului;
- (b) siguranța nucleară;
- (c) securitatea nucleară.

Obiectivele și liniile generale ale acestor activități sunt descrise în anexă.

Articolul 3

În conformitate cu articolul 3 din programul-cadru, valoarea estimată necesară pentru executarea programului specific este de 517 milioane EUR.

Articolul 4

Toate activitățile de cercetare din cadrul programului specific se desfășoară în conformitate cu principiile etice fundamentale.

Articolul 5

- (1) Programul specific este pus în aplicare prin acțiunile directe prevăzute în anexa II la programul-cadru.
- (2) Regulile de participare și de difuzare privind acțiunile directe se aplică prezentului program specific.

Articolul 6

- (1) Comisia întocmește un program de lucru multianual pentru punerea în aplicare a programului specific, precizând în mod detaliat obiectivele și prioritățile științifice și tehnologice prevăzute în anexă, precum și calendarul punerii în aplicare.
- (2) Programul de lucru multianual ține seama de activitățile de cercetare relevante desfășurate de statele membre, statele asociate și organizațiile europene și internaționale. Acesta este actualizat, după caz.

Articolul 7

Comisia ia măsurile necesare pentru a asigura evaluarea independentă, prevăzută la articolul 6 din programul-cadru, a activităților desfășurate în domeniile reglementate de programul specific.

Articolul 8

Prezenta decizie intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 9

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 19 decembrie 2006.

Pentru Consiliu

Președintele

J. KORKEAOJA

⁽¹⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 357, 31.12.2002, p. 1. Regulament astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1248/2006 (JO L 227, 19.8.2006, p. 3).

⁽³⁾ JO L 312, 23.12.1995, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 292, 15.11.1996, p. 2.

⁽⁵⁾ JO L 136, 31.5.1999, p. 1.

ANEXĂ

PROGRAMUL EURATOM PENTRU CCC

1. **Obiectiv**

Obiectivul este de a furniza sprijin științific și tehnic, orientat spre utilizator, la elaborarea politicii comunitare în materie de energie nucleară, facilitând punerea în aplicare și monitorizarea politicilor existente, răspunzând, totodată, în mod flexibil noilor cerințe în materie de politici.

2. **Abordare**

Misiunea CCC este de a furniza sprijin științific și tehnic orientat spre utilizator pentru conceperea, elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor comunitare, urmărind să mențină cercetarea europeană în prim plan. Această misiune evidențiază, de asemenea, necesitatea ca CCC să desfășoare activități de cercetare de nivel înalt în contact strâns cu întreprinderile și alte organisme și să realizeze rețele cu instituțiile publice și private din statele membre. În toate activitățile CCC, ambele dimensiuni sunt prezente, dar importanța lor variază de la sprijinul direct pentru serviciile Comisiei până la activități de cercetare fundamentală desfășurate într-o perspectivă europeană sau internațională extinsă.

Activitățile nucleare ale CCC urmăresc să îndeplinească obligațiile în materie de cercetare-dezvoltare prevăzute de Tratatul Euratom și să acorde sprijin Comisiei și statelor membre în domeniul garanțiilor nucleare și al neproliferării, al gestionării deșeurilor, al securității instalațiilor nucleare și al ciclului combustibilului, al radioactivității în mediu și al radioprotecției.

Obiectivul prezentului program specific este de a îmbunătăți și de a aduna cunoștințe, de a furniza date științifice/tehnice și sprijin esențiale pentru siguranța/securitatea, fiabilitatea, caracterul durabil și controlul energiei nucleare, inclusiv evaluarea sistemelor inovatoare și viitoare. Participarea la acțiunile indirecte ale programului-cadru va urmări optimizarea complementarității cu programul de lucru instituțional, astfel cum este menționat la punctul 3 în continuare.

Una dintre principalele preocupări actuale în domeniul nuclear este pierderea de cunoștințe, de experiență și, în special, de tehnologie și inginerie legate de manipularea materialelor radioactive și a câmpurilor radioactive. CCC își va menține poziția de referință europeană pentru difuzarea de informații, formare și educare pentru tinerii cercetători și va asigura, de asemenea, accesul la infrastructurile sale pentru alți cercetători, sprijinind astfel know-how-ul nuclear în Europa.

Un alt obiectiv va fi de a continua dezvoltarea colaborării prin realizarea de rețele la nivel european și mondial. În această privință, posibilitatea ca CCC să participe la rețelele de excelență și la proiecte integrate va fi de o importanță deosebită.

În plus, CCC va favoriza o dezbateră și luarea de decizii pe baza unor date obiective privind combinarea corespunzătoare a surselor de energie pentru a satisface nevoile energetice europene (inclusiv sursele de energie regenerabile și energia nucleară).

3. **Activități**3.1. *Gestionarea deșeurilor nucleare, impactul asupra mediului*3.1.1. *Caracterizarea, stocarea și eliminarea combustibilului uzat*

Gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor nucleare de înaltă activitate presupune condiționarea în vederea transportului, stocarea și depozitarea geologică. Principalul obiectiv este de a împiedica eliberarea de radionuclide în biosferă pe o scară temporală foarte lungă. Conceperea, evaluarea și funcționarea sistemelor de bariere ingineresti și naturale pe scări temporale relevante sunt elemente esențiale pentru realizarea acestor obiective și depind, în special, de comportamentul combustibilului.

CCC urmărește să obțină date privind comportamentul pe termen lung al combustibilului uzat și să dezvolte metode pentru evaluarea fiabilă a sistemelor artificiale, punând accentul pe integritatea ambalajelor deșeurilor, precum și pe evaluarea comparativă a criteriilor de decizie orientate spre riscuri.

Experimentele în laborator privind comportamentul combustibilului în condiții reprezentative vor oferi input-uri relevante pentru modelele de previziune pe termen lung și vor permite validarea acestora. CCC va participa, de asemenea, la diverse activități europene ce vizează găsirea unor soluții sigure pentru eliminarea deșeurilor și va susține activ transferurile de cunoștințe între diferite țări.

3.1.2. Separare, transmutație și condiționare

Principalele provocări ale prezentului program rămân optimizarea separării combustibilului cu scopul de a izola radionuclidele selectate cu durată de viață lungă, precum și fabricarea și caracterizarea combustibililor sau țintelor sigure și fiabile pentru transmutația actinidelor.

Studiul acestor strategii alternative pentru gestionarea deșeurilor continuă să rețină atenția, întrucât acestea ar reduce considerabil pericolul pe termen lung al eliminării deșeurilor. În ceea ce privește transmutația, se ia în considerare posibilitatea de a utiliza atât reactoarele rapide și termice, cât și instalații special concepute pentru a arde actinidele. Majoritatea conceptelor propuse pentru sistemele de reactoare viitoare integrează o separare selectivă a radionuclidelor.

O puternică reducere a radionuclidelor cu durată de viață lungă și reducerea substanțială a volumului deșeurilor în instalații va determina dezvoltarea unor matrice inerte, pentru condiționarea deșeurilor de înaltă activitate, o îmbunătățire esențială pe termen lung în domeniul gestionării deșeurilor nucleare.

CCC va exploata noi instalații pentru separarea avansată, precum și pentru producția de combustibili și de ținte (laborator al actinidelor minore) în acest domeniu. Acesta va efectua, de asemenea, teste de iradiere pe ținte și combustibili în vederea obținerii de date nucleare fundamentale privind transmutația. În sfârșit, durabilitatea chimică a matricelor pentru condiționarea actinidelor va fi determinată prin studii de coroziune și de extracție prin dizolvare.

3.1.3. Cercetarea fundamentală cu privire la actinide

Activitățile de cercetare fundamentală urmăresc să obțină cunoștințe fundamentale pentru a înțelege mai bine procesele fizice în domeniul combustibilului nuclear (de la producerea energiei până la gestionarea deșeurilor) și sunt strâns legate de activitățile de formare și de educare. Acțiunile de cercetare fundamentală vor fi axate pe proprietățile termice și fizice ale materialelor, proprietățile de suprafață ale sistemelor ce conțin actinide, precum și proprietățile chimice și fizice fundamentale.

Instalațiile CCC-ului, ca de exemplu laboratorul utilizatorilor de actinide, vor continua să găzduiască cercetători, în special proveniți din universitățile europene.

3.1.4. Date nucleare

Concepțiile propuse pentru incineratoare de actinide minore și soluțiile avansate pentru producția de energie nucleară creează noi solicitări de date nucleare de o precizie mai mare.

CCC va efectua măsurători cu scopul de a culege date nucleare pentru gestionarea deșeurilor nucleare. Ultimele dezvoltări tehnologice au adus îmbunătățiri importante ale posibilităților de măsurare. CCC depune, de asemenea, un efort important în dezvoltarea teoriei nucleare fundamentale pentru a modela reacțiile imposibil de declanșat în laborator.

Metrologia radionuclidelor completează aceste lucrări prin măsurători care permit culegerea de date îmbunătățite privind dezintegrarea materialelor fisile și a produselor de fisiune. Sunt necesare, de asemenea, date experimentale precise pentru a valida teoriile și modelele care formează baza reglementărilor în materie de radioprotecție.

3.1.5. Aplicațiile medicale provenite din cercetarea nucleară

Numeroase aplicații medicale provin din instalațiile nucleare și experiența CCC-ului. Acestea provin din cercetarea privind producția de izotopi noi, dezvoltarea de materiale de referință clinice și sprijinul pentru noile terapii împotriva cancerului. CCC urmărește să pună aceste noi aplicații la dispoziția spitalelor și industriei farmaceutice.

3.1.6. Măsurarea radioactivității în mediu

CCC își utilizează expertiza în materie de analiză a urmelor pentru verificarea emisiilor și a descărcărilor radioactive care provin din instalațiile nucleare. Activitățile cuprind, de asemenea, studii privind specierea, schemele de migrare în biosferă, precum și radiotoxicologia actinidelor. Ținând seama de noile limite aplicabile radionuclidelor în ingredientele alimentare, CCC va dezvolta tehnici analitice și va produce materialele de referință corespunzătoare. Se vor organiza comparații cu laboratoarele de control din statele membre, pentru a evalua comparabilitatea datelor de control notificate și pentru a promova armonizarea sistemelor de măsurare a radioactivității.

3.1.7. Gestionarea cunoștințelor, formarea și educația

Este important, pentru noile generații de cercetători și de ingineri din domeniul nuclear, să își mențină și să aprofundeze cunoștințele în materie de cercetare în domeniul nuclear prin experimentele, rezultatele, interpretările și calificările dobândite în trecut. Acest lucru se aplică, în special, în domenii în care trei decenii de experiență în analiza performanțelor și a securității reactoarelor s-au axat pe instrumente analitice complexe, precum modele și coduri informatice. În vederea prevenirii eventualei pierderi de cunoștințe și a absenței unor noi oameni de știință și ingineri în domeniul tehnologiei nucleare, CCC va urmări să mențină cunoștințele necesare și se va asigura că acestea sunt ușor accesibile, corect organizate și bine documentate. În plus, CCC va încuraja evoluția profesională a unor oameni de știință și ingineri noi în domeniul energiei nucleare, în special atrăgând tineri oameni de știință și ingineri specializați în acest domeniu. Acesta va sprijini, de asemenea, activitățile din învățământul superior în Europa. În plus, CCC va contribui la dezvoltarea unei comunicări mai bune cu privire la aspectele nucleare, în special în ceea ce privește acceptabilitatea de către public și, în general, strategiile de sensibilizare globală față de problemele energetice.

3.2. Siguranță nucleară

3.2.1. Siguranța reactoarelor nucleare

Pentru a menține și a îmbunătăți nivelul de siguranță a centralelor nucleare, de tip occidental și rusec, trebuie dezvoltate și validate metode de evaluare a siguranței mai avansate și fine, precum și instrumentele de analiză corespunzătoare. Vor fi realizate studii experimentale focalizate pentru a permite validarea și verificarea instrumentelor de evaluare a siguranței și a înțelege mai bine fenomenele și procesele fizice fundamentale. CCC participă pe deplin la eforturile internaționale pentru o siguranță consolidată a reactoarelor nucleare.

3.2.2. Siguranța combustibilului nuclear în reactoarele de putere aflate în funcțiune în UE

Siguranța combustibilului implică, în primul rând, prevenirea și atenuarea consecințelor unor accidente ipotetice. Cele două aspecte principale ale acestui domeniu de cercetare sunt: integritatea mecanică a ansamblurilor de combustibil în cursul duratei de viață a reactorului și reacția combustibilului în condiții tranzitorii și în condiții de accident grav al reactorului, inclusiv topirea miezului.

În acest context, CCC participă la strategia actuală de dezvoltare de combustibili, care urmărește să sporească siguranța și să reducă stocurile civile și militare de plutoniu. CCC va folosi HFR pentru a testa comportamentul și proprietățile combustibililor. Vor fi, de asemenea, realizate măsurători ale proprietăților ce afectează performanțele.

3.2.3. Exploatarea în siguranță a sistemelor energetice nucleare avansate

Noi strategii în materie de reactoare sunt studiate în lumea întreagă ca un domeniu de cercetare deschis, de exemplu scenariul Generația IV, inspirat de o evaluare completă ce ține seama de preocupările publicului, precum sporirea siguranței, reducerea deșeurilor și îmbunătățirea rezistenței la proliferare.

Este important ca CCC să își joace pe deplin rolul, în mod direct și în coordonarea contribuțiilor europene, în această inițiativă mondială la care contribuie principalele organizații de cercetare. Activitățile includ numai domenii care pot îmbunătăți aspectele de siguranță și de garanții ale ciclurilor combustibililor nucleari inovatori și, în special, caracterizarea, testarea și analizarea noilor combustibili. Vor fi abordate, de asemenea, definirea obiectivelor în materie de siguranță și de calitate, a cerințelor de siguranță și a metodologiei avansate de evaluare a sistemelor. Aceste informații vor fi sistematic difuzate autorităților interesate din statele membre și serviciilor Comisiei în cauză, în special prin reuniuni de coordonare periodice.

3.3. Securitatea nucleară

3.3.1. Garanțiile nucleare

Dimensiunea neproliferării este tot mai importantă și, pentru securitatea cetățenilor UE, este esențială disponibilitatea permanentă a capacităților necesare. Activitățile CCC-ului în acest domeniu constau într-un sprijin tehnic destinat serviciilor Comisiei, în temeiul Tratatului Euratom, și AIEA (Agenția Internațională pentru Energia Atomică) în temeiul Tratatului de neproliferare. Obiectivul va fi punerea în practică a automatizării consolidate și a unor instrumente îmbunătățite pentru analiza informațiilor, cu scopul de a reduce sarcina de lucru a inspectorilor și constrângerile pentru întreprinderile nucleare.

Cu toate că CCC posedă peste 30 de ani de experiență în ceea ce privește asistența în temeiul Tratatului Euratom și Tratatului de neproliferare, punerea în aplicare a politicii garanțiilor nucleare, în continuă evoluție, necesită în permanență inovații și îmbunătățiri tehnice. Evoluând permanent pentru a realiza aceste obiective, activitatea CCC-ului va continua să includă tehnologiile de verificare și detecție, precum și de confinare și supraveghere, metodele de măsurare a materialelor nucleare, producția de materiale nucleare de referință, precum și formarea, în special cea a inspectorilor AIEA și ai Comisiei.

3.3.2. Protocol adițional

Protocolul adițional vizează să asigure absența operațiunilor nucleare nedeclarate. Punerea sa în aplicare necesită mai multe tehnici, diferite de cele utilizate pentru verificarea evidenței contabile a materialelor nucleare. Este necesar să se facă o descriere generală a activităților nucleare dintr-o țară, să se prezinte declarații privind amplasamentul mai detaliate și norme de inspecție mai variate. Acestea pot include activități de supraveghere în afara amplasamentului sau în afara limitelor instalației, precum și analiza particulelor din mediu, cu scopul de a descoperi activități nucleare nedeclarate.

Obiectivul CCC-ului este de a progresa spre monitorizarea în timp real a transferurilor de materiale nucleare și analiza integrată a informațiilor. CCC se va ocupa, în special, de dezvoltarea și de validarea unor instrumente de analiză a informațiilor și de o metodologie bazată pe analiza sistemică.

3.3.3. Colectarea de informații despre neproliferarea nucleară din surse cu acces liber

În scopul de a sprijini serviciile Comisiei și de a colabora cu AIEA și autoritățile statelor membre, CCC va continua să culegă și să analizeze sistematic informațiile din diverse surse (Internet, literatură de specialitate, baze de date) cu privire la aspectele de neproliferare nucleară (eventual extinse la alte arme de distrugere în masă și sisteme de transport la țintă). Aceste informații vor fi utilizate pentru a întocmi rapoarte de țară care consemnează în detaliu evoluția activităților nucleare, precum și a importului și/sau a exportului de echipamente și de tehnologii nucleare cu utilizare directă sau dublă în anumite țări. Informațiile obținute din surse cu acces liber vor fi coroborate cu imagistica prin satelit. Pentru a sprijini aceste lucrări, CCC va continua dezvoltarea de tehnologii de cercetare multilingvă pe Internet, de gestionare a cunoștințelor și de extragere a datelor.

3.3.4. Lupta împotriva traficului de materiale nucleare, inclusiv analizele de criminalistică nucleară

Detectarea și identificarea materialelor nucleare transportate sau stocate ilegal constituie o linie de apărare majoră împotriva traficului ilicit. Criminalistica nucleară permite culegerea de probe ale originii materialelor nucleare confiscate. Stabilirea unor planuri de răspuns corespunzătoare în caz de detectare rămâne o problemă importantă. În domeniul criminalisticii nucleare și al traficului ilicit, CCC își va spori colaborarea cu autoritățile naționale și organizațiile internaționale (ITWG, AIEA etc.).

Aspecte etice

Pe parcursul punerii în aplicare a prezentului program specific și în cadrul activităților de cercetare rezultate trebuie să se respecte principiile etice fundamentale. Acestea includ, printre altele, principiile enunțate în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, printre care: protecția demnității umane și a vieții omului, protecția datelor cu caracter personal și a vieții private, precum și protecția animalelor și a mediului în conformitate cu legislația comunitară și cu cele mai recente versiuni de convenții și coduri de conduită internaționale aplicabile, precum Declarația de la Helsinki, Convenția Consiliului Europei privind drepturile omului și biomedicina, semnată la Oviedo la 4 aprilie 1997 și protocoalele sale adiționale, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, Declarația universală asupra genomului uman și a drepturilor omului, adoptată de UNESCO, Convenția ONU privind interzicerea armelor biologice și cu toxine (BTWC), Tratatul internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură, precum și rezoluțiile relevante ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS).

Se va ține seama, de asemenea, de avizele Grupului de Consilieri Europeni privind implicațiile etice ale biotehnologiei (1991-1997) și de avizele Grupului european pentru etică în știință și în noile tehnologii (din 1998).

În conformitate cu principiul subsidiarității și având în vedere diversitatea abordărilor din Europa, participanții la proiectele de cercetare trebuie să respecte legislația, reglementările și normele etice în vigoare în țările în care se desfășoară activitățile de cercetare. În orice situație, se aplică dispozițiile naționale și nicio cercetare interzisă într-un stat membru sau într-o altă țară nu va beneficia de asistență financiară din partea Comunității pentru a fi realizată în acest stat membru sau în această țară.

După caz, persoanele care desfășoară proiecte de cercetare trebuie să solicite aprobarea comitetului de etică național sau local competent, înainte de începerea activităților de cercetare-dezvoltare tehnologică. Propunerile privind teme sensibile din punct de vedere etic sau ale căror aspecte etice nu au fost tratate corespunzător vor face, sistematic, obiectul unei reexaminări etice. În anumite cazuri, reexaminarea etică poate avea loc în cursul punerii în aplicare a unui proiect.

Protocolul privind protecția și bunăstarea animalelor, anexat la tratat, obligă Comunitatea să țină seama de toate cerințele privind bunăstarea animalelor la definirea și punerea în aplicare a politicilor comunitare, inclusiv cercetarea. Directiva 86/609/CEE a Consiliului privind protecția animalelor utilizate în scopuri experimentale și în alte scopuri științifice ⁽¹⁾ ca toate experimentele să fie concepute astfel încât să se evite chinurile, durerea și suferința inutilă a animalelor utilizate în scopuri experimentale; să se utilizeze un număr minim de animale; să se utilizeze animalele cu cel mai scăzut grad de sensibilitate neurofiziologică; să se cauzeze cât mai puțină durere, suferință, chin sau vătămare de durată. Modificarea moștenirii genetice a animalelor și clonarea acestora pot fi luate în considerare numai în cazul în care obiectivele urmărite se justifică din punct de vedere etic, iar condițiile de desfășurare a acestor activități garantează bunăstarea animalelor și respectarea principiilor biodiversității.

În cursul punerii în aplicare a prezentului program, Comisia va monitoriza periodic progresul științific și evoluția dispozițiilor naționale și internaționale, pentru a ține seama de orice element nou.

⁽¹⁾ JO L 358, 18.12.1986, p. 1. Directivă, astfel cum a fost rectificată prin Directiva 2003/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 230, 16.9.2003, p. 32).